

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1969

Vyhlásené: 30.12.1969 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1970 do: 31.12.1975

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

182

VYHLÁŠKA

Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu

z 15. decembra 1969,

**o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových
nehôd (havárií) a porúch technických zariadení**

Slovenský úrad bezpečnosti práce podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce a Slovenský banský úrad podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon) ustanovujú po dohode so zúčastnenými orgánmi:

I. oddiel

EVIDENCIA A REGISTRÁCIA PRACOVNÝCH ÚRAZOV

§ 1

Rozsah platnosti

Evidencii a registrácii podľa ustanovení tejto vyhlášky podliehajú pracovné úrazy

- a) pracovníkov všetkých organizácií a zariadení (ďalej len „organizácie“*) a pracovníkov samostatných prevádzateľov, ktorí sú v pracovnom alebo obdobnom pomere, vrátane učňov;
- b) členov jednotných roľníckych družstiev, výrobných, spotrebných družstiev a členov a iných osôb pracujúcich v družstevných organizáciách;
- c) študentov a žiakov pri výrobnnej praxi alebo práci v organizáciách vykonávanej podľa učebných plánov a osnov;
- d) príslušníkov vojenských útvarov, pokiaľ pracujú v organizáciách;
- e) osôb vo výkone trestu, pokiaľ pracujú v organizáciách (ďalej len „pracovníci“).

§ 2

Pracovný úraz

(1) Pre účely tejto vyhlášky za pracovný úraz sa považuje akékoľvek porušenie zdravia alebo usmrtenie, ktoré bolo pracovníkovi spôsobené nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním; na roveň pracovnému úrazu sa dáva aj úraz, ktorý pracovník utrpel na pracovisku alebo v priestoroch organizácie alebo samostatného prevádzateľa pri činnosti, ktorá nesúvisí s plnením pracovných úloh, ak táto činnosť bola vykonávaná s vedomím organizácie alebo samostatného prevádzateľa.

(2) Za pracovný úraz sa nepovažuje úraz, ktorý sa pracovníkovi stal na ceste do zamestnania a späť.

§ 3**Evidencia a registrácia pracovných úrazov**

(1) Pre účely tejto vyhlášky sa za registráciu pracovných úrazov považujú opatrenia, ktoré sú organizácie a samostatní prevádzatelia povinní vykonať, ak sa stal pracovný úraz.

(2) Na vykonanie registrácie sú organizácie a samostatní prevádzatelia povinní

- a) zistiť príčinu, ako aj ďalšie okolnosti vzniku pracovného úrazu,
- b) spísať záznam o pracovnom úraze podľa výsledkov zistenia príčin úrazu,
- c) určiť opatrenia proti opakovaniu podobných úrazov a kontrolovať ich plnenie v určenom termíne.

(3) Organizácie a samostatní prevádzatelia sú povinní viesť evidenciu o pracovných úrazoch podliehajúcich registrácii.*)

§ 4**Pracovné úrazy podliehajúce registrácii**

Registrácii podliehajú pracovné úrazy, pokiaľ nimi bola spôsobená smrť alebo neschopnosť pracovníka na prácu, trvajúca najmenej jeden deň, okrem dňa, keď došlo k pracovnému úrazu.

§ 5**Druhy pracovných úrazov**

(1) Pre účely tejto vyhlášky sa pracovné úrazy rozdeľujú podľa ich závažnosti na smrteľné, ťažké, hromadné a ostatné úrazy.

(2) Podľa toho sa považuje

- a) za smrteľný úraz každý pracovný úraz, ktorý spôsobil pracovníkovi smrť ihneď alebo kedykoľvek neskôr, ak bola smrť uznaná za následok tohto pracovného úrazu podľa lekárskeho posudku,
- b) za ťažký úraz každý pracovný úraz, ktorý má za následok ťažkú ujmu na zdraví, ako
 - zmrzačenie,
 - strata alebo podstatné zníženie pracovnej schopnosti,
 - ochromenie údu,
 - strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového orgánu,
 - poškodenie dôležitého orgánu,
 - zohyzdenie,
 - vyvolanie potratu,
 - mučivé útrapy,
 - dlhšie trvajúca porucha zdravia,
 - a všetky ostatné zranenia a priemyselné otravy, ktoré lekár označil za ťažké;
- c) za hromadný úraz každý pracovný úraz, keď pri jednej nehode boli zranené tri alebo viaceré osoby, z ktorých aspoň jedna ťažko alebo smrteľne, alebo keď bolo zranených viac ako desať osôb,
- d) za ostatné úrazy všetky pracovné úrazy, ktoré nie sú uvedené pod písmeno a) až c).

§ 6**Hlásenie pracovných úrazov**

(1) Postihnutý, pokiaľ je toho schopný, alebo svedok pracovného úrazu, prípadne každý iný pracovník, ktorý sa o pracovnom úraze dozvie najskôr, je povinný ihneď upovedomiť o úraze majstra alebo iného najbližšieho nadriadeného zraneného pracovníka.

(2) Len čo sa nadriadený dozvie o pracovnom úraze, je povinný úraz ihneď oznámiť

- a) vedeniu organizácie;
- b) závodnému výboru alebo poverenému orgánu základnej organizácie Slovenského odborového zväzu alebo poverenému orgánu základnej organizácie Slovenského zväzu družstevných a jednotlivo hospodáriacich roľníkov, ak ide o jednotné roľnícke družstvo a komisii starostlivosti o členov, ak ide o výrobné družstvo.

(3) Organizácie a samostatní prevádzatelia po prijatí správy o smrteľnom, ťažkom alebo hromadnom pracovnom úraze sú povinní úraz ihneď oznámiť telefonicky, telegraficky, prípadne iným vhodným spôsobom

- a) príslušnému inšpektorátu bezpečnosti práce,**) ak ide o pracovisko podliehajúce dozoru tohto orgánu;
- b) príslušnému obvodnému banskému úradu, ak ide o pracovisko podliehajúce hlavnému dozoru štátnej banskej správy;
- c) ministerstvám národnej obrany, dopravy, pôšt a telekomunikácií a vnútra, ak ide o technické zariadenie alebo vybraté objekty podliehajúce podľa osobitných predpisov dozoru ich orgánov;
- d) ústrednému výboru príslušného Slovenského odborového zväzu;
- e) príslušnému útvaru Verejnej bezpečnosti;
- f) príslušnému orgánu hygienickej služby, ak ide o náhlu priemyselnú otravu;
- g) príslušnej pobočke Slovenskej štátnej poisťovne, ak ide o úraz jej poistenca.

Organizácie podajú toto hlásenie taktiež svojmu najbližšiemu nadriadenému orgánu, ako aj príslušnému ústrednému orgánu.

(4) Ak pracovník následkom pracovného úrazu zomrel neskôr, organizácia a samostatný prevádzateľ sú povinní dodatočne, do 48 hodín po úmrtí písomne ohlásiť smrť spôsobenú pracovným úrazom orgánom uvedeným v odseku 3.

(5) Príslušným orgánom podľa odseku 3 je orgán príslušný podľa miesta pracovného úrazu.

§ 7**Zisťovanie a vyšetrowanie príčin pracovných úrazov podliehajúcich registrácii**

(1) Organizácie a samostatní prevádzatelia sú povinní ihneď po ohlásení pracovného úrazu podliehajúceho registrácii zistiť objektívne príčiny pracovného úrazu a o výsledku zistenia spísať najneskôr do 24 hodín po ohlásení úrazu záznam o pracovnom úraze.

(2) Na zisťovaní príčin a spísaní záznamu o pracovnom úraze podľa odseku 1 sa zúčastní odborový funkcionár poverený základnou organizáciou Slovenského odborového zväzu, v jednotných roľníckych družstvách funkcionár základnej organizácie Slovenského zväzu družstevných a jednotlivo hospodáriacich roľníkov a vo výrobných družstvách poverený člen komisie starostlivosti o členov.

(3) Príčiny smrteľných, ťažkých a hromadných pracovných úrazov, ku ktorým došlo na pracoviskách podliehajúcich dozoru orgánov uvedených v § 6 ods. 3 písm. b) a c), vyšetrujú tieto orgány podľa osobitných predpisov. Ustanovenia odsekov 1 a 2 ostávajú nedotknuté.

(4) Organizácie a samostatní prevádzatelia sú povinní určiť a vykonať opatrenia proti opakovaniu podobných úrazov, uviesť lehoty na splnenie týchto opatrení a spôsob ich kontroly. O plnení určených opatrení sú povinné informovať funkcionárov uvedených v odseku 2.

(5) Pracovníci Verejnej bezpečnosti*) konajú vyšetrowanie, ak nasvedčujú zistené skutočnosti podozreniu, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin. Poverení pracovníci**) inšpektorátu bezpečnosti práce vyšetrujú príčiny smrteľných a hromadných pracovných úrazov, ak vyšetrowanie nekonajú pracovníci Verejnej bezpečnosti. Poverení pracovníci inšpektorátu bezpečnosti práce sa zúčastňujú na vyšetrowaní, ktoré vykonávajú pracovníci Verejnej bezpečnosti a naopak. Zúčastňovať sa na vyšetrowaní sú oprávnení aj zástupcovia ústredného výboru príslušného Slovenského odborového zväzu.

(6) V prípade smrteľného a hromadného úrazu sú organizácie a samostatní prevádzatelia, u ktorých sa úraz stal, povinní

- a) ihneď upovedomiť príslušný orgán uvedený v odsekoch 2, 3 a 5 o čase a mieste zisťovania príčin pracovného úrazu,
- b) urobiť také opatrenia, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia pracujúcich,
- c) zabezpečiť miesto pracovného úrazu tak, aby zostalo zachované v pôvodnom stave až do príchodu povereného pracovníka inšpektorátu bezpečnosti práce a príslušníka Verejnej bezpečnosti.

(7) Zmeny na mieste pracovných úrazov uvedených v odseku 5 sú prípustné, len ak ide o záchranu postihnutých osôb, prípadne o ďalšie záchranné práce alebo ak to vyžaduje bezpečnosť prevádzky.

(8) Vo výnimočných prípadoch, keď nemožno ponechať miesto úrazu v pôvodnom stave, musí sa vyhotoviť situačný náčrt s vyznačením urobených zmien, prípadne miesto úrazu odfotografovať. Za vyhotovenie náčrtu, prípadne fotografického záberu zodpovedá pracovník, ktorý dal príkaz alebo súhlas na vykonanie zmien.

(9) Organizácie a samostatní prevádzatelia, na pracovisku ktorých došlo k pracovnému úrazu uvedenému v odseku 5, sú povinní umožniť pracovníkom, ktorí vykonávajú vyšetrowanie podľa toho istého odseku, plnenie ich úloh.

§ 8

Pracovné úrazy nepodliehajúce registrácii

(1) Pracovník je povinný ohlásiť svojmu najbližšiemu nadriadenému i pracovný úraz, ktorý mu nespôsobil pracovnú neschopnosť alebo ktorý mu spôsobil pracovnú neschopnosť kratšiu než jeden deň.

(2) O takýchto pracovných úrazoch sú organizácie a samostatní prevádzatelia povinní viesť zápisy v knihe úrazov tak, aby mohli slúžiť ako podklad pre určenie vhodných opatrení a pre prípadné neskoršie spísanie záznamu o pracovnom úraze, ak sa jeho následky prejavia dodatočne.

(3) Ak následkom pracovného úrazu príde neskoršie k pracovnej neschopnosti dlhšej než jeden deň podľa predchádzajúcich odsekov, sú organizácie a samostatní prevádzatelia povinní postupovať podľa ustanovení § 3 a 6 tejto vyhlášky.

§ 9**Predkladanie záznamov o pracovných úrazoch**

(1) Organizácie a samostatní prevádzatelia sú povinní predložiť odpisy záznamov o pracovných úrazoch podliehajúcich registrácii hromadne za uplynulý mesiac do 5. dňa nasledujúceho mesiaca

- a) príslušnému inšpektorátu bezpečnosti práce, ak ide o pracovisko podliehajúce dozoru tohto orgánu;
- b) príslušnému obvodnému banskému úradu, ak ide o pracovisko podliehajúce dozoru tohto orgánu alebo Slovenskému banskému úradu, ak ide o pracovné úrazy spôsobené pri použití výbušnín;
- c) ministerstvám dopravy, pôšt a telekomunikácií a vnútra, ak ide o technické zariadenia alebo vybraté objekty podliehajúce podľa osobitných predpisov dozoru ich orgánov.

(2) Ak ide o technické zariadenia podliehajúce podľa osobitných predpisov dozoru orgánov Ministerstva národnej obrany, sú organizácie povinné predložiť odpisy záznamov o pracovných úrazoch podliehajúcich registrácii hromadne za uplynulý mesiac do 10. dňa nasledujúceho mesiaca tomuto ministerstvu.

(3) Jedno vyhotovenie záznamu o pracovnom úraze odovzdá organizácia a samostatný prevádzateľ zranenému a v prípade smrteľného pracovného úrazu pozostalým.

(4) Ak ide o smrteľný, ťažký alebo hromadný pracovný úraz, sú organizácia a samostatný prevádzateľ povinní zaslať odpis záznamu o pracovnom úraze najneskôr do 48 hodín po úraze a zápisnicu o vyšetrení pracovného úrazu do 30 dní odo dňa pracovného úrazu okrem miest uvedených v odseku 1 aj:

- a) ústrednému výboru príslušného Slovenského odborového zväzu;
- b) okresnému výboru Slovenského zväzu družstevných a jednotlivo hospodáriacich roľníkov, ak ide o jednotné roľnícke družstvá;
- c) Slovenskému zväzu výrobných družstiev, ak ide o výrobné družstvo;
- d) okresnému ústavu národného zdravia;*)
- e) okresnému oddeleniu Slovenského štatistického úradu.

Organizácie pošlú tieto odpisy i svojmu najbližšiemu nadriadenému orgánu.

§ 10**Registrácia pracovného úrazu pracovníka inej organizácie**

(1) Ak sa stane pracovný úraz podliehajúci registrácii pracovníkovi inej organizácie než tej, v ktorej došlo k pracovnému úrazu, ohlásí, zistí príčinu pracovného úrazu a spíše o ňom záznam organizácia, v ktorej sa úraz stal, a zašle ho v potrebnom počte vyhotovení do 48 hodín odo dňa úrazu organizácii, v ktorej je pracovník v pracovnom pomere a vykoná potrebné opatrenia na odstránenie príčin úrazu, ak ich sama spôsobila. Ďalšie opatrenia podľa ustanovení vyhlášky vykoná organizácia, v ktorej je pracovník v pracovnom pomere.

(2) V prípade smrteľného, ťažkého alebo hromadného pracovného úrazu plní povinnosti podľa § 6 odseku 3 organizácia, v ktorej sa úraz stal. O týchto úrazoch upovedomí ihneď telefonicky alebo telegraficky organizáciu, v ktorej je pracovník v pracovnom pomere.

(3) Ak sa stane pracovný úraz podliehajúci registrácii pracovníkovi pracovnej skupiny (čaty), ktorá má určeného vedúceho, ohlásí, zistí príčinu pracovného úrazu a spíše o ňom záznam vedúci

tejto pracovnej skupiny v spolupráci s organizáciou, v ktorej sa úraz stal. Ustanovenia odseku 1 platia primerane aj pre prípad, ak utrpí úraz vedúci pracovnej skupiny.

(4) Ak sa stane pracovný úraz podliehajúci registrácii pracovníkovi vyslanému organizáciou na prácu mimo územia Československej socialistickej republiky, vykoná hlásenie, zistí príčiny pracovného úrazu a spíše záznam o ňom vedúci vyslanej skupiny. Ďalšie opatrenia podľa tejto vyhlášky zabezpečí organizácia, ktorá pracovníka vyslala na prácu v cudzine. V prípadoch, keď pracovníka na prácu v cudzine uvoľnila organizácia, ktorá je v zmluvnom vzťahu s niektorou organizáciou zahraničného obchodu, urobí tak v spolupráci s touto organizáciou zahraničného obchodu.

(5) V prípade pracovného úrazu učňa plnia povinnosti vyplývajúce z tejto vyhlášky tie organizácie a samostatní prevádzatelia, ktorí vykonávajú výchovu učňov v čase, keď došlo k pracovnému úrazu.

II. oddiel

§ 11

HLÁSENIE PREVÁDZKOVÝCH NEHÔD (HAVÁRIÍ) A PORÚCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ

(1) Prevádzková nehoda (havária) je udalosť, ktorou bola na majetku organizácie spôsobená škoda zrejme prevyšujúca 20 000 Kčs alebo ktorou bola vážne ohrozená prevádzka, prípadne rozvoj organizácie alebo život a zdravie pracovníkov.

(2) Porucha technického zariadenia je poškodenie technického zariadenia, ktoré malo za následok zastavenie alebo obmedzenie jeho prevádzky, pričom škoda na ňom spôsobená zrejme presahuje 5000 Kčs, avšak nie viac ako 20 000 Kčs.

(3) Organizácie, samostatní prevádzatelia a jednotliví užívatelia technických zariadení sú povinní ihneď telefonicky alebo telegraficky alebo iným vhodným spôsobom oznámiť prevádzkovú nehodu (haváriu) orgánom uvedeným v § 6 odseku 3. Poruchu technického zariadenia hlásia iba orgánom uvedeným v § 6 odseku 3 písm. a) až c). Hlásenie sa podáva orgánom príslušným podľa miesta prevádzkovej nehody (havárie) alebo poruchy technického zariadenia.

(4) Objasňovanie príčin prevádzkových nehôd (havárií) alebo porúch technického zariadenia vykoná organizácia alebo samostatný prevádzateľ za účasti funkcionárov uvedených v § 7 ods. 2. O výsledku podá do 48 hodín písomnú správu orgánom uvedeným v odseku 3. Na objasňovaní sa zúčastní poverený pracovník inšpektorátu bezpečnosti práce, ktorý prípadne uvedené príčiny vyšetroje. Ak pri objasňovaní prevádzkovej nehody (havárie) alebo poruchy technického zariadenia sa zistia skutočnosti, ktoré nasvedčujú, že v súvislosti s nehodou alebo poruchou bol spáchaný trestný čin, oznámi organizácia alebo samostatný prevádzateľ túto skutočnosť ihneď príslušnému útvaru Verejnej bezpečnosti.

(5) Vyšetrovanie prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení na pracoviskách podliehajúcich dozoru orgánov uvedených v § 6 odseku 3 písm. b) a c) upravujú osobitné predpisy.

III. oddiel

SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 12

Úschova dokladov

Organizácie sú povinné uschovávať doklady uvedené v § 7, 8, 9 a 11 päť rokov nasledujúcich po roku, v ktorom došlo k pracovnému úrazu, prevádzkovej nehode (havárii) alebo poruche

technického zariadenia. Ak dôjde k zániku organizácie, je organizácia povinná odovzdať tieto doklady svojmu právnomu nástupcovi.

§ 13
Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa vyhláška Ústrednej rady odborov č. 118/1961 Zb. o registrácii pracovných úrazov.

§ 14
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1970.

Predseda Slovenského banského úradu:

Ing. Baran v. r.

Riaditeľ Slovenského úradu bezpečnosti práce:

Ing. Sorel v. r.

*) Paragraf 14 zákona č. 109/1964 Zb. a § 8 ods. 2 zákona č. 65/1965 Zb.

*) Úpravu a obsah evidenčných dokladov (záznamov o pracovných úrazoch, tlačív o ich evidencii a pod.) a ďalšie otázky súvisiace so štatistikou určí podľa príslušných predpisov Slovenský štatistický úrad po dohode so Slovenským úradom bezpečnosti práce a Slovenským banským úradom.

**) Vyhláška č. 38/1969 Zb.

*) Zákon č. 141/1961 Zb. v znení zákona č. 57/1965 Zb.

**) Paragraf 4 písm. b) zákona č. 174/1968 Zb.

*) Týmto nie sú dotknuté povinnosti organizácie uložené ustanovením § 10 zákona č. 33/1965 Zb. o regresných náhradách a § 13 vyhlášky č. 34/1965 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o regresných náhradách.

